

ECON1810 - OPPGAVESETT

Seminar 4 - Vår 2011

Oppgave 1

Se på følgende muligheter:

- i. En toppleder i et selskap har blitt tildelt aksjer i selskapet
- ii. En toppleder får opsjon på å kjøpe aksjer i selskapet til en gitt pris på et gitt framtidig tidspunkt.

a) Drøft generelt argumenter *for* at aksjonærene skal ønske å innføre slike ordninger.

b) Anta at overskudd kan deles ut som utbytte eller beholdes/reinvesteres i selskapet. Hva er topplederens insentiver i tilfellene i, ii?

c) Anta at topplederen har muligheter for å framskyve eller utsette inntekter og utgifter i selskapet innenfor en viss periode. Hva er topplederens insentiver i tilfellene i, ii?

d) Anta at topplederen har muligheter for å påvirke den informasjon som tilflyter omverdenen om selskapet, i alle fall på kort sikt. Hva er topplederens insentiver i tilfellene i, ii?

e) Kan topplederen selv ha insentiver til spesielt å kjøpe eller ikke kjøpe aksjer i eget selskap (når vi ser bort fra utløsningen av opsjoner)? Anta at kjøp blir offentlig kjent.

f) Hvor utbredt er denne type avlønning i Norge, og er det forskjeller mellom sektorer? (Les side 99-100 i Harald Dale-Olsen og Kjersti Misje Nilsen (2009) "Lønnsspredning, lederlønninger og andre topplønninger i det norske arbeidsmarkedet". Link til rapporten ligger under Pensum/læringskrav på kurssets hjemmeside).

Oppgave 2

Anta at en offentlig institusjon skal anskaffe en viss mengde av en vare fra en bedrift. Bedriften kan ha høye eller lave kostnader, men kjøperen vet ikke om bedriften er lavkost- eller høykosttype (l eller h). La de respektive kostnadene per enhet være c_l og c_h . Anta at institusjonen ønsker å kjøpe x_l når kostnaden er lav og x_h når kostnaden er høy der $x_l > x_h$. Institusjonen tilbyr to kontrakter som bedriften kan velge mellom. I den ene kontrakten vil institusjonen betale R_l for x_l , og i den andre kontrakten vil den betale R_h for x_h . For å være villig til å akseptere kontrakten må bedriften få dekket kostnadene sine.

- a) Hvor stor må R_h settes for at h skal akseptere kontrakten?
- b) Hvor stor må R_l settes for at l -typen skal velge R_l, x_l -kontrakten? (Tips: Se på insentivforenlighetsbetingelsen til l -typen.)
- c) Vil h -typen da velge R_h, x_h -kontrakten?
- d) Forklar hva som ble annerledes enn om institusjonen hadde hatt full informasjon.
- e) Hvem av partene tjener på informasjonsasymmetrien?

Oppgave 3

Virksomheten i et aksjeselskap kan finansieres ved egenkapital (eierne skyter inn egne penger som aksjekapital) eller ved gjeld (en låner i banken).

- 1) Hvordan fordeles tapet dersom aksjeselskapet går konkurs?
- 2) Hvordan kan finansieringsform påvirke valg mellom investeringsprosjekter? Konkretiser gjerne med et eksempel.
- 3) Drøft aksjonærenes (styrets) holdning til gjeldsfinansiering når det er en administrerende direktør som står for den daglige driften.
- 4) Hvordan kan forholdene drøftet i #2 ovenfor påvirke betingelsene banken setter for å gi lån?
- 5) Drøft ut fra det foregående samfunnsøkonomiske argumenter for og mot gjeldsfinansiering.